DAN TĂRCHILĂ

TEATRU

DAN TĂRCHILĂ

Om cu probleme

Două ipostaze dramatice

PRIMA IPOSTAZĂ

UMBRELA

PERSONAJELE

OMUL CU PROBLEME
RESPONSABILUL BIROULUI DE OBIECTE GĂSITE

Biroul obiectelor găsite. De jur împrejur, în rafturi sau agăţate pe pereţi, dar şi aşezate claie peste grămadă pe jos: obiecte uitate prin tramvaie sau autobuze. O mică tejghea în spatele căreia stă în picioare Responsabilul, care tocmai îşi desface un pacheţel cu ceva de mâncare. Când să înceapă să mănânce, intră Omul cu probleme. Responsabilul e tipul de om gras şi gros, Omul e înalt şi slab şi poartă ochelari pe care mereu şi-i aşază pe nas cu un gest automat. În mână are o umbrelă.

OMUL *(vorbeşte ou pauze mici între cuvinte, ca orice timid)*: Bună ziua!
RESPONSABILUL: Vă salut! *(Puţin jenat, îşi împachetează hârtia eu mâncare.)* Tocmai luam şi eu o gustare.
OMUL: N-aş vrea să vă…
RESP.: A, nu-i nimic. Slujba înainte de toate. Chiar mă şi miram că până la ora asta nu mi-a deschis nimeni uşa. Sunteţi primul, ca să zic aşa. Ce doriţi?
OMUL: Aici e biroul obiectelor pierdute?
RESP. *(amabil):* Nu se vede? Eu ce sunt?
OMUL: Vreţi să spuneţi că şi dumneavoastră?
RESP.: Că eu ce?
OMUL: Că sunteţi, adică, obiect pierdut?
RESP.: Fiţi serios, domnule! Vă ţineţi de glume.
OMUL: Să trag, deci, concluzia că nu sunteţi… Nimic?
RESP. *(între amabilitate şi supărare):* Domnule… tovarăşe… apăi de!
OMUL: Adică nimic din amândouă, vreau să spun, nici pierdut… nici găsit?
RESP. *(scurt):* Ce doriţi?
OMUL: Am venit pentru…
RESP. *(curmând):* Pentru un obiect pierdut.
OMUL: Da, vedeţi, într-un fel.
RESP.: Într-un fel ce?
OMUL: Nu e chiar pierdut. Obiectul adică.
RESP.: Poate că vi l-a furat.
OMUL: Nu chiar.
RESP.: Mă rog, spuneţi ce-a veţi de spus. *(Aparte):* Hm! Nici pierdut, nici furat! *(Tare):* Şi ce căutaţi aici?
OMUL: Nu vă enervaţi… nu vă supăraţi pe mine. Trebuie să vă explic.
RESP.: Nu sunt supărat, unde vedeţi că sunt supărat?!
OMUL: Problema stă aşa…

RESP.: Sunt numai urechi.
OMUL: Şi ochi. Vă rog eu: şi ochi!
RESP.: Bine, sunt numai ochi şi urechi.
OMUL: Că e absolut necesar să şi vedeţi.
RESP.: Bine, daţi-i drumul! *(Aparte):* la uite, domnule, ce clienţi am eu azi!
OMUL: Eu am o umbrelă.
RESP: Adică aţi avut o umbrelă. Aţi avut şi aţi pierdut-o, Unde? În ce autobuz?
OMUL: Cred că aţi înţeles greşit sau, mă rog, numai parţial.
RESP.: Se poate. Deci, nu în autobuz. Pe stradă.
OMÂUL: Nu, să vedeţi…
RESP.: Nici în autobuz, nici pe stradă. Atunci în restaurant. În care?
OMUL: Eu nu intru niciodată în restaurante. Am un stomac dificil.
RESP. *(aparte):* Se vede.
OMUL: Nu suport, decât mâncarea preparată în casă. Cum intru-n restaurant, mă-mbolnăvesc. O zi, două cad mort. Nici la serviciu. Înţelegeţi?
RESP.: Parcă spuneaţi că nu intraţi în restaurante.
OMUL: Nu, nu intru, dar dacă aş intra, ar fi nenorocire.
RESP.: Măcar o dată tot aţi luat masa într-un restaurant, ca să ştiţi ce vi s-ar putea întâmpla.
OMUL: Nu, n-am mâncat niciodată într-un restaurant.
RESP. *(enervat.):* Atunci de unde ştiţi?
OMUL: Domnule, mie-mi place să gândesc.
RESP.: Ei nu, că eu oi fi un tâmpit.
OMUL: Iertaţi-mă, nu asta am vrut să zic. Vedeţi, viaţa nu e numai ce se-ntâmplă, ci şi ceea ce ar putea să se-ntâmple.
RESP.: Mă rog, ce doriţi de la noi?
OMUL: Am venit cu o umbrelă.
RESP.: Păi de ce nu spuneţi aşa, domnule?! Aţi găsit o umbrelă şi vreţi s-o predaţi. Aşa trebuie să fie orice

cetăţean: cinstit ca dumneavoastră. Unde aţi găsit-o? *(Deschide un registru şi se pregăteşte să scrie):* Ştiţi, noi trebuie să aflăm de la găsitor locul exact unde a fost găsit obiectul pierdut. Locul şi ora, ca să-i facem fişa. Aşadar, aţi găsit o umbrelă. *(Se apleacă peste tejghea ca să vadă umbrela din mâna omului cu probleme):* la s-o văd mai bine. Mda, e aproape nouă. Ce căscaţi sunt unii, că n-am cum să le spun, nici n-aţi crede! Oameni serioşi, cu funcţii, cu salarii… când te uiţi la ei nici nu-ţi vine să crezi cât sunt de zăpăciţi. Pierd, domnule, pierd pe capete. În tramvaie sau troleibuze, de căldură sau că-i strâng, şi lifturi, da, da, nu vă miraţi. În lifturi! Poşete, valize, umbrele, serviete cu acte, ba şi cu bani, pălării, da, da, pălării! — ba unii chiar verighete sau… sau ce vă-nchipuiţi că mai pierd?

OMUL: Ei?

RESP.: Pantofi!

OMUL: Pantofi?!

RESP.: Da, domnule, pantofi!

OMUL: După ce-i cumpără…

RESP.: Aş! Pantofii din picioare. Se descalţă în tramvaie, în autobuze, la colţuri de stradă, în veceuri, în uită să şi-i încalţe. Coboară fără ei, în ciorapi.

OMUL: Nu se poate!

RESP.: Când vă spun! Dacă aţi fi aici în locul meu, aţi ajunge la concluzia că oamenii sunt făcuţi ca să piardă. *(Apoi):* Acum s-o înregistrăm.

OMUL: Ce să-nregistraţi?

RESP.: Cum ce? Umbrela pe care aţi găsit-o.

OMUL: Dar… n-am găsit nicio umbrelă.

RESP.: Şi aia din mâna dumneavoastră?

OMUL: E umbrela mea. O am de mult. De cinci ani.

RESP. *(privindu-l enervat, dar dominându-se totuşi):* Sunt eu om cumsecade, asta e. Dumneavoastră nu ştiţi ce vreţi. Şi m-aţi găsit pe mine ca să stăm de conversaţie, aşa-i? Spuneţi că nu-i aşa.

OMUL: Nu-i aşa, credeţi-mă.
RESP.: Dar atunci cum e? Hai, s-aud şi eu.
OMUL *(după ce înghite în sec, se hotărăşte să vorbească):* Aceasta e o umbrelă.
RESP.: Da, o umbrelă.
OMUL: Şi e a mea.
RESP.: Nu vă contrazic. E umbrela dumneavoastră.
OMUL: Acum vine problema.
RESP.: S-o auzim! Al dracului de curios mai sunt!
OMUL: Dacă eu mi-aş pierde umbrela?
RESP.: Cum adică, dacă aţi pierde-o?
OMUL: Umbrela asta.
RESP.: Da, o văd. Ce-i cu ea?
OMUL: Dacă as pierde-o? Să zicem c-o pierd într-o zi.
RESP.: Ei, ce-ar fi?
OMUL: Poate că ar găsi-o cineva.
RESP.: Depinde unde o pierdeţi. Şi mai depinde şi la ce oră. Şi pe urmă, dacă o ia cineva şi n-o aduce aici la noi.
OMUL: Să zicem că o pierd. În autobuzul 134, că eu cu el circul mai mult.
RESP.: Să zicem.
OMUL: Şi că la capătul liniei, şoferul dă de ea.
RESP.: Să zicem şi asta.
OMUL: Şi şoferul o aduce aici.
RESP.: De asta puteţi fi sigur. Şoferii de pe autobuze sunt unul şi unul, toată încrederea-n ei, Vă spun eu.
OMUL: Şi eu vin la dumneavoastră şi o caut.
RESP. O căutaţi, o găsiţi şi plecaţi mulţumit. Numai să veniţi repede, la timp. Sunt unii care-şi caută obiectele pierdute după doi sau trei ani. Auzi dumneata, să vii după trei ani să-ţi cauţi un pantof sau o poşetă! Ce să mai găseşti după atâta vreme? Pe dracu, că numai el nu se prescrie!
OMUL: Vedeţi, acum vine miezul problemei.
RESP.: A, are şi un miez!?

OMUL: Da, are. Ca orice problemă.
RESP. *(mucalit, încercând să pară vesel):* Păi, să mergem la miez, că altceva ce treabă-avem?
OMUL: Îmi pare bine că sunteţi de acord cu mine. Pentru că ceea ce mă interesează la o problemă e miezul.
RESP.: Miezul, am înţeles.
OMUL: Adică… sensul.
RESP.: Mă rog, sensul, cum vreţi dumneavoastră. *(Aparte):* Asta mă omoară!
OMUL: De mii de ani, omenirea e sclava sensurilor. Ce importanţă are o întâmplare în sine sau o bătălie sau o invenţie? Niciuna! Sensul întâmplării, însă, sensul bătăliei sau al invenţiei, da! Lumea e plină de sensuri şi noi nu le cunoaştem. Dacă le-am cunoaşte!
RESP. *(gest larg cu mâinile):* Ei, dacă le-am cunoaşte!
OMUL *(încurajat):* Dacă am pătrunde până în miezul lucrurilor, dacă ne-am ridica până la sensuri!
RESP.: Credeţi că am putea trăi numai cu sensuri?
OMUL: Atunci am fi cu adevărat superiori.
RESP.: Şi cu umbrela cum rămâne?
OMUL: Care umbrelă?
RESP.: Cu umbrela dumneavoastră.
OMUL: A, da!
RESP.: Cum rămâne cu ea?
OMUL: Aşadar, să presupunem că am pierdut-o, s-a găsit şi că eu am venit s-o caut.
RESP.: Eu vă arăt toate umbrelele găsite în autobuzul 134, dacă sunt mai multe şi n-au semne caracteristice, dumneavoastră le priviţi şi spuneţi dintr-odată:: „Asta e! Umbrela mea!“ Eu v-o dau, îmi iscăliţi de primire şi plecaţi sănătos.
OMUL *(cu un oftat):* Dumneavoastră vă vine uşor să spuneţi: eu v-o dau, îmi iscăliţi de primire şi plecaţi. Numai că aici intervine… ceva.
RESP.: Ce?
OMUL: Esenţialul.

RESP.: Esenţialul!?
OMUL: Pe care l-aţi şi sesizat, când aţi spus că eu aş zice: Asta e! Umbrela mea!
RESP.: Ce e clar, e clar. Nimic mai simplu decât să vă recunoaşteţi umbrela, iar eu să v-o înapoiez.
OMUL: Spuneţi dumneavoastră că e clar.
RESP.: Şi nu e?
OMUL: Asta-i, că nu e.
RESP.: Am înţeles: sensul.
OMUL: Vedeţi? Sensul! În primul rând, cum îmi recunosc eu umbrela ca fiind a mea?
RESP.: Simplu, nu v-am spus? Îmi daţi caracteristicile umbrelei, locul şi ziua când aţi pierdut-o, iar eu verific în registrul ăsta. Nu mă duce nimeni. De cincisprezece ani fac serviciul aici şi n-am fost păcălit niciodată, adică să vie omul şi să-mi ia de sub nas un obiect care nu-i aparţine. Nu ţine! Sunt vulpoi bătrân.
OMUL: Nu-i vorba de dumneavoastră.
RESP.: Dar de cine?
OMUL *(după o clipă):* De mine.
RESP.: Cum adică? Faceţi-mă să pricep, că m-aţi zăpăcit de tot.
OMUL: De unde ştiu eu că-i umbrela mea?
RESP.: După caracteristici, de câte ori să vă spun?
OMUL: Bine, bine, dar ce-nseamnă a fi umbrela mea? La asta nu v-aţi gândit?
RESP.: Să fiu sincer?
OMUL: Da.
RESP.: Nu! Nu m-am gândit şi nici nu văd la ce mi-ar folosi dacă m-aş gândi.
OMUL: Vă daţi seama ce-nseamnă să-ţi aparţină ceva? Adică să ai dreptul... şi curajul — da, da, e nevoie de curaj! — să spui despre un obiect că-i al tău? Aşa cum spui despre mână, sau despre ureche: mina mea, urechea mea.
RESP.: Mă rog, dacă poţi spune despre ureche, de ce nu

poţi şi despre umbrelă?

OMUL: A, nu, e altceva! Cu mâna, cu urechea te naşti, ele fac parte din tine.

RESP.: Ce-i drept, e drept. N-am auzit până acum pe cineva să se fi născut cu umbrelă, dar cu urechi da. *(Aparte):* Asta mă-nnebuneşte, nu altceva!

OMUL: Şi atunci vă întreb: poate cineva să pretindă că o umbrelă e a lui, cea mai neînsemnată umbrelă de pe lumea asta?

RESP.: Dacă o cumpără, e a lui. E la mintea cocoşului. Sau dacă o moşteneşte. Sau o primeşte cadou.

OMUL: Dar s-o luăm şi altfel. Ce-nseamnă să fie ceva al tău? Nu o umbrelă, orice.

RESP.: A, am priceput: sunteţi filosof!. *(Montându-se):* Lăsaţi, nu suntem nici noi nişte proşti. Ştiu, chestia! cu proprietatea, cu... mă rog, am făcut şi noi cursuri, ne pricepem puţin şi noi la chestii d-astea, prea ne credeţi ageamii. Vă-nchipuiţi că dacă stau la biroul ăsta cu obiecte pierdute, nu mă uit la televizor? Haida-de, să fim serioşi!

OMUL: Nu vă enervaţi, vă rog eu.

RESP.: Păi cum să mimă...

OMUL: Ascultaţi-mă, sunt şi eu foarte tulburat. De vreo lună trec prin faţa biroului dumneavoastră şi mă munceşte problema asta.

RESP.: Asta cu umbrela?!!

OMUL: Da, asta cu umbrela. Şi ce mi-am zis azi de dimineaţă? Aşa nu mai merge, trebuie să intru şi să mă mai consult cu cineva.

RESP. *(gest de disperare):* Şi m-aţi găsit pe mine!

OMUL: Da. Pentru problema asta, unde era mai nimerit decât la biroul obiectelor pierdute? Unde altundeva aş putea să mă întreb mai bine: ce-nseamnă că umbrela mea e a mea?

RESP. *(fierbând, dar reţinându-se):* Cu siguranţă că umbrela aţi cumpărat-o.

OMUL: Exact, de la un magazin de pe Calea Victoriei, ştiţi acela din colţ care e...

RESP. *(tăindu-i-o):* Lăsaţi, n-are importanţă. *(Apoi):* Aţi cumpărat-o cu bani.

OMUL: Dar cu ce*?* Am dat pe ea... staţi să-mi amintesc...

RESP.: Lăsaţi, n-are importanţă. *(Apoi):* Banii i-aţi câştigat prin muncă. Lucraţi undeva, nu?

OMUL: Daa-a, sunt desenator tehnic. Fac planşe cu proiecte pentru blocuri. Am o muncă foarte frumoasă.

RESP.: Lăsaţi, n-are importanţă. *(Apoi):* Deci, dumneavoastră aţi dat ceva: bani. Şi aţi luat altceva: o umbrelă! Schimb pe schimb. Nu-i simplu? Umbrela a devenit a dumneavoastră.

OMUL: Da, dar banii?

RESP.: Ce-i cu ei?

OMUL: Banii pe care i-am dat la magazin — înţelegeţi? — ce-nseamnă că erau ai mei? Numai că îi purtam în portmoneul meu?

RESP.: Banii aceia i-aţi obţinut prin muncă. Proiectele alea despre care spuneţi că le faceţi...

OMUL *(cu indignare):* Cum, domnule, activitatea mea cerebrală s-a transformat într-o umbrelă? Asta vreţi să spuneţi? O atât de nobilă şi complexă energie creatoare a creierului meu să se transforme într-o biată umbrelă?!

RESP.: Activitatea asta despre care vorbiţi s-a transformat nu. Într-o nenorocită de umbrelă, ci într-un bloc cu zece etaje, de ce nu puneţi problema aşa?

OMUL: Dar blocul cu zece etaje, nu-i al meu.

RESP.: Nu e tot, bineînţeles, dar un apartament aveţi şi dumneavoastră în el sau în alt bloc.

OMUL: Am.

RESP.: Păi vedeţi?!

OMUL: Dar apartamentul meu nu a fost proiectat de mine, ci de altcineva, aşadar el n-are nicio legătură cu munca mea şi cu umbrela mea.

RESP. *(aparte):* Îl omor!

OMUL: Nu e produsul orelor mele de desen tehnic, fiindcă a fost desenat de un alt desenator pe care nici nu-l cunosc.

RESP.: Ei şi?

OMUL: Cum ei şi? Înseamnă că apartamentul meu nu-mi aparţine, din moment ce alţii au depus munca lor ca să-l proiecteze şi să-l construiască.

RESP.: Păi dumneavoastră n-aţi depus muncă pentru alte apartamente?

OMUL *(strigând):* Care nu sunt ale mele!

RESP. *(strigă şi el):* Dar ce-aţi vrea, să aveţi toate apartamentele pe care le proiectaţi?

OMUL: Coborâţi problema de la sensuri la aspectele minore. Sigur că n-aş avea ce face cu atâtea apartamente, nici prin cap nu mi-a trecut să fie ale mele.

RESP.: Şi-atunci?

OMUL: E foarte important să ştii în ce constă deosebirea al meu, al tău, al lui. În obiectul posedat? în cel care posedă obiectul? Sau —cine ştie? în altă parte!

RESP. *(teribil):* Termină, domnule!

OMUL *(la fel):* E vorba de principii, de sensuri. Eu am citit ceva filosofie...

RESP.: *(nu-l iasă să continue, dezlănţuindu-se):* Cine dracu vă pune să citiţi filosofie? Numai ca să-ncurcaţi lumea cu principii, cu sensuri? De ce nu vă mulţumiţi că aveţi o muncă frumoasă, un apartament şi o umbrelă? Ce vă mai trebuiesc sensuri? Ce să faceţi cu ele? Să-mbătaţi de cap pe alţii? Să le-ncurcaţi treburile? Să-i înnebuniţi? Afară! Ieşiţi afară! Şi să nu mai intraţi aici decât atunci când vă pierdeţi umbrela. Aţi auzit? Afară! Afară cu filosofia! Eu am nevoie de obiecte găsite, nu de sensuri! De obiecte pierdute şi găsite! Afară!

---- CORTINA ----

A DOUA IPOSTAZĂ

BILETUL DE TREN

PERSONAJELE

OMUL CU PROBLEME
CASIERIŢA
CĂLĂTORUL
CĂLĂTORI

Casa de bilete a unei agenţii C.F.R. În faţa ghişeului câţiva călători aşezaţi la rând, al treilea fiind Omul cu probleme. În timp ce Casieriţa eliberează bilete, rândul se mai măreşte cu călători.

CASIERIŢA *(primului călător):* Ce bilet, vă rog?
UN CĂLĂTOR: Sinaia la acceleratul 401. Clasa a doua.
CASIERIŢA: Pentru astăzi?
UN CĂLĂTOR: Da, pentru astăzi.
CASIERIŢA *(ia banii călătorului, apoi îi dă biletul):* Poftiţi!
UN CĂLĂTOR *(ia biletul):* Mulţumesc... *(Pleacă).*
CASIERIŢA: Următorul, vă rog!
ALT CĂLĂTOR (întinde banii): Braşov la rapidul 31, mâine. Clasa a doua.
CASIERIŢA *(ia banii, îi dă biletul):* Poftiţi biletul. Şi restul.
ALT CĂLĂTOR *(ia restul şi biletul):* Mulţumesc. *(Pleacă).*
CASIERIŢA: Cine urmează?
OMUL: Eu. Bună ziua!
CASIERIŢA: Bună ziua. Ce bilet doriţi?
OMUL *(împingându-şi ochelarii pe nas cu arătătorul):* Aăăă... e o problemă.
CASIERIŢA: Poftim?
OMUL: E... o... problemă.
CASIERIŢA: N-am înţeles. Ce-aţi spus?
OMUL; În legătură cu biletul.
CASIERIŢA: Vă rog, unde vreţi. Să mergeţi?
OMUL: Tocmai aici e problema. De fapt, nu unde, ci... cum.
CASIERIŢA: Mă rog, unde, cum, hotărâţi-vă.
OMUL: De fapt, sunt hotărât.
CASIERIŢA: Bine. Ce bilet?
OMUL: Hm! Mă luaţi cam repede, repede de tot. Eu sunt un om calm.
CASIERIŢA: Nu vă supăraţi, n-avem timp să ne pierdem vremea. Mai sunt călători care aşteaptă. Unde doriţi să mergeţi?
OMUL; La Ploieşti...
CASIERIŢA: Bun.
OMUL: Dar să vedeţi...

CASIERIŢA: Ce clasă? A-ntâia sau a doua?
OMUL; Aăăă... de fapt, nu e vorba de clasă.
CASIERIŢA *(amuzată):* Asta-i bună! Dar despre ce e vorba?
OMUL *(expirând lung pentru a-şi face curaj):* E... mai... complicat... Vedeţi, m-aţi luat repede şi...
CASIERIŢA: Şi ce?
OMUL: Şi... mi-am pierdut...
CASIERIŢA *(amuzată):* Curajul!
OMUL: Nu.
CASIERIŢA: Capul!
OMUL: Nu, nu capul.
CASIERIŢA: Atunci ce? Ce aţi pierdut*?*
OMUL: Şirul... logic.
CASIERIŢA: Tot nu înţeleg.
OMUL: V-am avertizat că-i puţin mai complicat.
CASIERIŢA *(îngăduitoare totuşi):* Dacă-i numai puţin, o descurcăm noi. La Ploieşti deci. Ce clasă?
OMUL: V-am mai spus că nu-i vorba de asta.
CASIERIŢA: Vă rog frumos să lăsăm discuţiile. N-avem voie...
OMUL: Vedeţi, păcatul nostru: nu discutăm. Câte adevăruri minunate ies la iveală din discuţii!
CASIERIŢA: Dar eu sunt pusă aici să vând bilete, nu să discut cu călătorii. Cei din spatele dumneavoastră dau semne de nerăbdare.
OMUL *(sincer mirat, se întoarce o clipă şi-i priveşte pe cei din spate care dau într-adevăr semne de nerăbdare):* Daa?
CASIERIŢA: Da. Spuneţi-mi: plecaţi sau nu la Ploieşti?
OMUL *(cu hotărâre):* Da, plec.
CASIERIŢA *(oftând uşurată):* În sfârşit! Când?
OMUL: Mâine dimineaţă.
CASIERIŢA: Sunt mai multe trenuri mâine dimineaţă
OMUL: Câte, vă rog, câte trenuri?
CASIERIŢA: Trei: şapte şi zece, opt şi cinei, nouă treizeci.

Cu care doriţi?
OMUL: Plec în zori.
CASIERIŢA: Deci, cu şapte şi zece, acceleratul 302.
OMUL: Şapte şi zece nu e-n zori, dacă-mi permiteţi. Solarele răsare la cinci şi patruzeci de minute.
CASIERIŢA *(ţinându-şi firea, totuşi cu umor):* Aşa, la cinci şi patruzeci de minute!
OMUL: Exact.
CASIERIŢA: N-aveţi niciun tren la cinci şi patruzeci, când răsare soarele. Vă dau un bilet la personalul de trei şi şapte minute.
OMUL: E întuneric. Nu călătoresc noaptea. *(Rumoare la cei din spate, chiar vociferări: Ce facem, domnule? Stă de zece minute şi nu se mişcă etc.)*
CASIERIŢA *(pe pragul de a-şi pierde cumpătul):* Atunci ce facem? V-am spus că aveţi trei trenuri mâine dimineaţă cu care puteţi ajunge la Ploieşti. *(Apăsat):* Cu care plecaţi*?* La care vă dau bilet?

(Voci ale celor din spate: Da spuneţi odată şi terminaţi! Pierdem trenul, tovarăşe!... Ce tot faceţi acolo la casă? etc.)

CASIERIŢA: Să terminăm odată! Ce bilet vă dau?
OMUL: Să vedeţi...
CASIERIŢA *(aproape strigând):* Nu vreau să mai văd nimic! Ce bilet doriţi*?* E pentru ultima oară.
OMUL: De ce vă enervaţi? V-am spus că e o problemă.
CASIERIŢA: Care? Care-i problema, că mă-nnebuniţi?!
OMUL *(după o pauză):* Să vedeţi, eu plec... pe jos.
CASIERIŢA *(ca lovită în moalele capului):* Ceeee! Glumiţi, bineînţeles.

(Rumoare printre ceilalţi, râsete.)

OMUL: Nu, nu glumesc. Cum aţi auzit: plec pe jos.

CASIERIŢA: Până la Ploieşti?!!
OMUL: Până la Ploieşti. Ce, e-n cosmos*?*
CASIERIŢA: Şaizeci de kilometri?
OMUL: Şase kilometri pe oră, cu opriri la Buftea, Periş? Crivina şi Brazi, până după masă ajung.
CASIERIŢA *(dezlănţuindu-se):* Şi-atunci ce căutaţi la casa de bilete? Vreţi bilet ca să mergeţi pe jos?
OMUL: A, nu. Dar aici e problema.
CASIERIŢA *(înnebunită, cu glas plângător):* Care problemă, tovarăşe?
OMUL: Cât costă un bilet până la Ploieşti?
CASIERIŢA *(întrebarea o readuce la o atitudine mai oficială):* Clasa-ntâi sau a doua?
OMUL: Aăăă… să zicem clasa a… dar, nu, nici clasa-ntâia, nici a doua.
CASIERIŢA: N-avem bilete decât clasa-ntâia şi clasa a doua.
OMUL: Vedeţi, eu aş dori să ştiu cât costă un bilet până la Ploieşti aşa, în principiu.
CASIERIŢA *(izbucnind):* Noi nu lucrăm cu principii, tovarăşe. Noi lucrăm cu bilete.
OMUL *(strigând şi el indignat):* Mare greşeală! Strigătoare la cer! Principiile conduc lumea, principiile! E posibil să n-aveţi principii?
CASIERIŢA: Eu am bilete! Bilete de tren. Nu se poate călători pe tren cu principii! Eu vând bilete, nu principii. Duceţi-vă la cei care vând principii, dacă vreţi principii! Eu am bilete, tovarăşe, bilete, e clar? La personale, la accelerate, la rapide! Clasa-ntâi… şi clasa a doua!
OMUL: Atâta ştiţi, să număraţi până la doi! Dar dincolo de doi? Dar dincoace de unu*?* Nu v-aţi gândit niciodată?
CASIERIŢA *(în culmea enervării):* Nu! *(Apoi, impunându-şi cu greu o atitudine liniştită):* Şi-acum, ce vreţi?

OMUL: Să zicem atunci... clasa a doua. Cât costă un bilet clasa a doua?
CASIERIŢA: Poate n-aveţi bani şi de-aceea vă gândiţi să mergeţi pe jos?
OMUL: Nu, nu de asta. Bani am. Vă spun eu pe urmă care-i...
CASIERIŢA: Problema.
OMUL: Da. Acum aş vrea să ştiu cât costă biletul până la Ploieşti. Fiţi amabila şi spuneţi-mi.
CASIERIŢA: 15 lei.
OMUL *(după o clipă de gândire, cumpănind în gând):* Da... e bine. Merge. Nu e scump.

(Rumoare în spate: Ia bilet şi termină!... etc.)

CASIERIŢA: Vă dau un bilet?
OMUL: Nu. Îmi daţi 15 lei.
CASIERIŢA *(mirată la culme):* Poftim? Eu... să vă dau 15 lei?!
OMUL: Nu mi-aţi spus că un bilet costă 15 lei?
CASIERIŢA: Am spus. Şi ce-i cu asta?
OMUL: Eu d-asta am venit, să-mi daţi costul biletului.

(Rumoare, râsete etc.)

CASIERIŢA: De ce, tovarăşe, de ce, că mă-nebuneşti?!
OMUL: Păi, dacă merg pe jos şi nu iau trenul, cefereul îmi datorează 15 lei!

(Rumoare, râsete: Ce-i asta, tovarăşe? Îţi baţi joc de casieriţă? etc.)

OMUL *(dând din cap a nemulţumire, către cei din spate):* Ţţţ! Am ajuns să ne pierdem răbdarea. Semn rău.

(Rumoare şi mai mare: Cu un nebun ca dumneata îşi

pierde omul orice răbdare! Aprobări din partea celorlalţi).

CASIERIŢA *(strigând şi ea):* Tovarăşe, vă dau sau nu vă dau 15 lei... na, că m-am prostit şi eu!... bilet vreau, să spun, vă dau sau nu bilet până la Ploieşti? *(Un călător iese din rând şi vine lângă Omul cu probleme.)*

CĂLĂTORUL: Dumneata vrei să ne ţii toată ziua aici în faţa casei de bilete? Avem şi noi treburi, n-avem timp de irosit. Ce fel de logică ai dumneata ca să ceri costul biletului fiindcă ţi-a venit pofta să pleci pe jos la Ploieşti?

OMUL: E o logică foarte logică. Dacă aş merge cu trenul aş plăti 15 lei?

CĂLĂTORUL: Da.

OMUL: Atunci, dacă merg pe jos, deci nu cu trenul, nu am dreptul să cer eu 15 lei?

CĂLĂTORUL: Nu.

OMUL: De ce nu? Trebuie să ne ajutăm reciproc, noi instituţiile.

CĂLĂTORUL: Dar ce, dumneata eşti instituţie, ca C.F.R.-ul?

OMUL *(revoltat):* Cum, eu nu sunt o instituţie? Eu? Dar ce instituţie mai mare şi mai complexă decât omul există pe pământ? Mă nasc, produc, dispar, după toate legile unei instituţii. Am nevoie de o conducere centrală — creierul meu! —, dau dispoziţii prin organele mele de comandă, — căile mele nervoase —, primesc ştiri din toată lumea, înregistrez, am o arhivă colosală — memoria mea! —, sunt o instituţie autentică! Şi încă una perfectă! (Către Casieriţă); Eu cum pot să vă sprijin plătind bilet de tren, iar cefereul nu poate să-mi plătească bilet când vreau să merg pe jos, adică prin modul meu de deplasare? Vă rog să-mi daţi 15 lei, că mâine în zori plec la Ploieşti.

CASIERIŢA: Nu vă supăraţi, dar cred că sunteţi nebun.

OMUL: Fiindcă vă cer costul biletului? Dar când, de atâtea

ori, v-am plătit eu biletul, v-am considerat nebuni? Sau vă e teamă că vă fac concurenţă plecând pe jos?

CĂLĂTORUL *(cu amabilitatea celui care are de-a face cu un nebun, îl ia pe Omul cu probleme prietenos de după umăr):* Dragă prietene, vrei să pleci mâine dimineaţă la Ploieşti?

OMUL: Nu.

CĂLĂTORUL: Cum nu?! Dar parcă adineauri…

OMUL: Acum nu mai plec.

CĂLĂTORUL: Aşadar, te-ai răzgândit.

OMUL: Nu m-am răzgândit, dar nu mai plec. Fiindcă nu pot. Fără să-mi plătească biletul, nu pot pleca.

CĂLĂTORUL: De ce?

OMUL: Tot ce facem, toate acţiunile noastre trebuie încadrate într-o ordine. Lumea are o disciplină a ei, riguroasă, implacabilă. Nu ne putem juca cu ordinea lumii. Adică ce-ai vrea dumneata? Când plec cu trenul, eu să fiu obligat să-mi cumpăr bilet, pentru că cefereul să ştie că eu plec, dar când plec pe jos, să nu ştie nimeni*?* Să plec aşa de capul meu?’ Deplasările pe pământ, ori de ce natură ar fi ele, se intercondiţionează. Şi încă foarte strict. Orice ieşire din ordine perturbează reţeaua. Dacă eu aş pleca mâine la Ploieşti pe jos fără ca cefereul să-mi dea 15 lei, aş perturba întregul sistem de deplasări. S-ar produce o breşă în acest imens angrenaj al circulaţiei internaţionale, s-ar tulbura însăşi ideea de mişcare!

CĂLĂTORUL: Să zicem că aveţi dreptate. Dar atâţia oameni călătoresc pe jos şi nu mai pretind să li se plătească costul drumului.

OMUL: Şi vi se pare normal? Nu vedeţi câtă harababură a-nceput să fie în lume? Nu vedeţi?

---- CORTINA ----

1985